

[Undervisningsministeren.]

enkeltes og Folkets Udvikling og Vel-
færd ved Udbredelse af dertil egnet
skønlitterær og faglig Litteratur.“

Det forekommer mig noget langstrakt.
Det ærede Medlem Hr. Povlsen havde ogsaa
en Formulering, og det samme gælder det
ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen.
Jeg maa mene, at den, der findes i Lovfor-
slaget, og som er en lille og fornuftig Modi-
fikation af den bestaaende, i Virkeligheden
er klar og nøgtern og paa ingen Maade
udelukker Skønlitteraturen, paa ingen
Maade. Ogsaa andre ærede Talere har
tænkt sig den Mulighed, men det passer
ikke, Oplysning er et saa almindeligt
Ord, et saa vidtspændende Ord, at derunder
gaar selvfølgelig ogsaa Poesien. Ja, det
ærede Medlem Hr. Julin nævnte Grundtvigs
Fædreland i en anden Sammenhæng, og
det kan man ogsaa sige her, at der skulde
man da ikke undtage Poesien fra almindelig
Oplysning. „Oplysning være skal vor Lyst“,
— ikke sandt — er det saa blot om Sivet,
men først og sidst med Folkerøst Oplysningen
om Livet“. Hele Grundtvigs Betragtning var
jo netop en poetisk-historisk. Altsaa, Skøn-
litteraturen er paa ingen Maade udelukket
fra Ordet, fra Begrebet, fra Sagen Oplysning.
Men det kan vi jo altid tale om i Udvalget,
og Navnet er jo ikke noget afgørende.

Det ærede Medlem Hr. Julin var end-
videre bange for, at vi skulde komme for
langt ind paa et Barnepigesystem, for megen
Embedsmandsvælde. Det ærede Medlem Hr.
Axel Dam var ganske kort inde paa noget
lignende, dog tog han Personalet og Løn-
ningerne i Forsvar, hvad der er meget natur-
ligt set fra hans Standpunkt. Kun undrede
det mig, at han vilde gentage Ordet Barne-
pigesystem, for da han selv er Bibliotekar
ved Skolemuseets Bogsamling, saa tror jeg
dog ikke, at han vil erkende, at han der
øver Barnepigegerning; jeg tror, han virker
fornuftigt vejledende. Og naar det ærede
Medlem sagde, at Embedsmandstilsynet,
eller hvem det nu var, skulde skønne over,
hvad Folk skulde læse eller ikke læse, saa
passer det jo aldeles ikke, Bibliotekerne er
fuldkommen suveræne.

Det ærede Medlem Hr. Julin, der angreb
det, han kaldte Barnepigesystemet og Em-
bedsmandsvælden, mente, at maaske kom
man lettest over det ved at lade hele den
nyere Skønlitteratur udgaa, derved, mente
han, kunde man saa spare de allerfleste Forfat-
terunderstøttelser. Saa let gaar det nu ikke.
Det var meget at beklage, om den nyere
Skønlitteratur skulde udgaa af vore offentlige
Biblioteker, det tror jeg slet ikke gaar an,

og at man derigennem skulde løse Forfatter-
spørgsmaalet, det har i Virkeligheden ingen
Steder hjemme. Det er et stort Spørgsmaal,
som jeg imidlertid nu har erklæret, at jeg i
denne Sommer vil tage op til nærmere
Undersøgelse gennem et Udvalg, og saa
forhandle til Efteraaret med Finansudvalget
derom.

Men saa kom jo baade det ærede Med-
lem Hr. Julin, ganske kort, og det ærede
Medlem Hr. Bindslev, lidt mere udførligt,
ind paa Spørgsmaalet Administration, med
en Kritik, der nu allerede delvis er imøde-
gaaet, bl. a. af det ærede Medlem Hr. Hart-
vig Frisch. Det ærede Medlem Hr. Bindslev
talte om et Brev, han havde modtaget fra et
jydsk Bibliotek, og sagde, at man kunde ikke
her i København sidde og kontrolere det
nærmere. Den Mand, der har afsendt Brevet,
ønsker i og for sig ikke, at Indholdet skal
være hemmeligt, saa det er meddelt mig,
og det er rigtigt nok, at her foreligger et
Enkelttilfælde, hvor kun en forholdsvis
ringe Procent anvendes til Bogindkøb og
Bogindbinding, men Forklaringen gives og-
saa, og den er meget plausibel. Med den
højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne
lige give Hovedindholdet af dette Brev,
fordi det kaster et Lys over, hvordan For-
holdene kan ligge et enkelt Sted:

„Bibliotekets Budget er . . . ca. 25 000

Kr., og vi har altid regnet med en Tredie-
del til Lønninger (vi er her tre Mand), en
Trediedel til Husleje (Forrentning og Ved-
ligeholdelse), Lys og Varme, Rengøring,
Porto, Tryksager m. m., og en Trediedel
til Bogkøb (med Indbinding og Blad-
hold). Saadan var Forholdet fra 1921 til
1926—27. Men i de tre sidste Aar er
Bogkøbet gaaet ned, saaledes at det
nu kun udgør 20 pCt. af Budgettet; men
dette skyldes ikke, at de andre Poster er
gaaet opad; nej, det skyldes udelukkende,
at Staten har skaaret sit Tilskud ned med
20—25 pCt., det vil sige for vort Ved-
kommende med ca. 4 000 Kr. aarlig; og
denne Nedgang er udelukkende gaaet ud
over Bogkøbet. — Bibliotekets Ram-
mer var fastlagt efter den tidligere Bi-
bliotekslov; og indenfor disse Rammer
var det ikke muligt at formindske Ud-
gifterne, da Bibliotekets Virksomhed og
Udlaan stadig indtil sidste Aar har været
stigende. Nu er Fremgangen standset paa
Grund af Nedskaeringen. — Nedskaeringen
er foretaget paa Trods af alle Løfter og
Tilsagn ved Bibliotekslovens Behandling i
Rigsdagen i 1922—23, og den gør stor
Fortræd, større Fortræd, end Regering
og Rigsdag aner; den har bl. a. ført til, at